

**Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Кафедра теорії та методики фізичного виховання**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри теорії та
методики фізичного
виховання

_____ Маляренко І.В.
“ _____ ” _____ 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 6 МЕНЕДЖМЕНТ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність 017 Фізична культура і спорт
Факультет фізичного виховання та спорту

2018-2019 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Менеджмент фізкультурно-спортивної організації» для студентів РВО «магістр»; спеціальності – 017 Фізична культура і спорт

Розробник:

1. Городинська Інна Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання.

Робоча програму **затверджено** на засіданні кафедри теорії та методики фізичного виховання

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 2018 року

Завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання
_____ (доц. Малярєнко І.В.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Вибірковий компонент	
Модулів – 2	Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	-
Загальна кількість годин - 90		2-й сем.	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 3	Рівень вищої освіти: магістр	Лекції	
		18 год.	-
		Практичні, семінарські	
		16 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		56 год.	-
		Вид контролю: Залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить у %:

для денної форми навчання – 37,8/62,2

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Менеджмент фізкультурно-спортивної організації» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки РВО «магістр» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 017.Фізична культура і спорт.

Предметом вивчення дисципліни є загальні закономірності розвитку теоретичних засад менеджменту (закони, підзаконні акти, принципи, функції, методи, моделі тощо); сучасна практика менеджменту спортивних організацій, тобто взаємопов'язаних і взаємодіючих управлінських важелів, що забезпечують управлінський вплив.

Міждисциплінарні зв'язки. Суміжними та взаємодоповнюючими дисциплінами є управління фізичною культурою і спортом, економіка, менеджмент, організація і методика спортивно-масової роботи, педагогіка, психологія, олімпійський та професійний спорт тощо.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістовних модулів:

1. Теоретико-методологічні основи менеджменту в спорті
2. Фізкультурно-спортивна організація як первинна ланка галузевого менеджменту

Метою вивчення курсу «Менеджмент фізкультурно-спортивної організації» є формування у студентів системи теоретико-методичних знань у спортивному менеджменті з урахуванням специфіки функціонування фізкультурно-спортивних організацій в умовах ринкових відносин; просування фізкультурно-спортивних послуг на ринку з урахуванням задоволення потреб споживачів та створення умов для забезпечення ефективної діяльності фізкультурно-спортивних організацій.

Завданнями курсу є:

Теоретичні: формування у студентів комплексу спеціальних знань щодо розвитку теорії спортивного менеджменту; розвиток професійної самосвідомості майбутніх фахівців;

Практичні: навчання студентів практичним навичкам роботи з науковою літературою, критичного осмислення законодавчих документів у галузі фізичної культури та спорту; вироблення умінь визначати проблеми, що стоять перед керівництвом під час управлінської діяльності фізкультурно-спортивної організації.

Загально-професійні компетентності:

- формування системи цілей і їх конкретизація на різних етапах розвитку теорії та практики менеджменту;
- добір навчальної та науково-методичної інформації щодо забезпечення процесу спортивного менеджменту, її систематизація;
- розробка й запровадження новітніх технологій з метою формування конкурентоздатного працівника у галузі фізична культура і спорт;
- формування мотивів, цілей, потреб в професійному навчанні, самовдосконаленні, самовихованні, саморозвитку, ціннісні установки, актуалізації в професійній діяльності, стимулювання творчого прояву особистості в професійній діяльності;

Спеціалізовано-професійні компетентності:

- здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для оволодіння основами теорії менеджменту в спорті і методів досліджень у цій галузі;
- здатність використовувати професійно-профільні знання, вміння та навички управлінської діяльності в сучасних ринкових умовах.

Очікуванні результати навчання. Під час вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти системою знань загальної теорії менеджменту фізкультурно-спортивної організації, основ нормативно-законодавчої бази галузі, вмінням орієнтуватись в галузі «фізична культура та спорт» в сучасних ринкових умовах.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. Загальний обсяг курсу встановлює 3 кредити ECTS (90 годин). Основними формами вивчення курсу є лекції, семінарські заняття, індивідуальні та групові консультації, самостійне опрацювання літератури, підготовка реферату, виступ з доповіддю на студентській науковій конференції. Семінарські та самостійні заняття узагальнюють вивчений матеріал.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи менеджменту в спорті

Вступ до спортивного менеджменту

Характеристика поняття «менеджмент». Основні дефініції спортивного менеджменту: спортивний менеджмент, менеджер, послуга, фізкультурно-спортивна послуга. Маркетинг та різновиди маркетингу. Загальне та специфічне між поняттями «управління» та «менеджмент». Об'єкт та предмет спортивного менеджменту.

Фізична культура і спорт в системі ринкових відносин. Фізична культура і спорт як галузь нематеріального виробництва. Формування ринку виробництва в галузі «Фізична культура і спорт». Особливості існування ринку фізкультурно-спортивних послуг. Умови існування ринку фізкультурно-спортивних послуг. Фізкультурно-спортивні послуги як продукт галузі «фізична культура і спорт». Класифікація фізкультурно-спортивних послуг. Менеджмент як складова частина праці працівників фізкультурно-спортивних організацій.

Менеджмент у фізичній культурі та спорті як система

Система менеджменту у фізичній культурі та спорту. Мета менеджменту у фізичній культурі та спорту. Механізм менеджменту у фізичній культурі та спорту. Принципи менеджменту у фізичній культурі та спорту. Функції менеджменту у фізичній культурі та спорту. Взаємозв'язок загальних та специфічних функцій менеджменту у спортивній організації.

Функціональні різновиди менеджменту у фізичній культурі та спорту.

Стратегічний менеджмент. Програмний та організаційний менеджмент.

Персонал-менеджмент. Інноваційний, фінансовий менеджмент. Ризик-менеджмент

Методи спортивного менеджменту.

Економічні методи. Адміністративні методи. Соціально-психологічні методи.

Інформаційне забезпечення менеджменту у фізичній культурі та спорту

Інформація як предмет, засіб та продукт праці менеджменту. Зміст інформаційного забезпечення менеджменту у фізичній культурі та спорту. Інформатизація фізичної культури та спорту: концептуальні положення.

Змістовний модуль 2. Фізкультурно-спортивна організація як первинна ланка галузевого менеджменту

Фізкультурно-спортивна організація як відкрита система.

Сутність фізкультурно-спортивної організації та її класифікація. Внутрішнє та зовнішнє середовище фізкультурно-спортивної організації. Робоча середа фізкультурно-спортивної організації. Організаційно-правові форми фізкультурно-спортивних організацій. Установчі документи фізкультурно-спортивної організації.

Управлінське рішення як системний інструмент менеджменту у фізичній культурі та спорту.

Сутність управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень. Підходи до прийняття рішень. Процес розробки управлінських рішень. Способи прийняття рішень і фактори, які впливають на процес управління фізичною культурою та спортом.

Технологія створення фізкультурно-спортивної організації.

Технологія створення фізкультурно-спортивної організації: загальна характеристика. Процедура вибору організаційно-правової форми фізкультурно-спортивної організації. Процедура інституціоналізації фізкультурно-спортивної організації. Процедура ліцензування діяльності фізкультурно-спортивної організації.

Форми та засоби менеджменту у фізичній культурі та спорту.

Бізнес–план фізкультурно-спортивної організації. Планування та організація проведення спортивного змагання. Цільові комплексні програми у галузі фізичної культури та спорту.

Функціональні обов'язки персонала фізкультурно-спортивної організації.

Загальногалузеві тарифно-кваліфікаційні характеристики працівників у галузі фізичної культури та спорту. Галузеві характеристики працівників у галузі фізичної культури та спорту. Відомчі характеристики працівників у галузі фізичної культури та спорту.

Контрактування у галузі фізичної культури та спорту.

Специфічні особливості контрактів спортивної діяльності спортсменів. Складання контрактів. Обов'язки сторони контракту. Відповідальність сторони контракту. Зміна умов контракту, порядок рішення спорів між його сторонами.

Форми морального стимулювання праці працівників фізкультурно-спортивних організацій.

Державні нагороди та відомчі ознаки відзнаки. Кваліфікаційні категорії працівників фізкультурно-спортивних організацій. Участь працівників фізичної культури і спорту у професійних конкурсах.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи менеджменту у спорті												
Тема 1. Вступ до спортивного менеджменту	4	2	2									
Тема 2. Фізична культура і спорт в системі ринкових відносин	6	2				4						
Тема 3. Менеджмент у фізичній культурі та спорті як система	8	2	2			4						
Тема 4. Методи спортивного менеджменту	4	2	2									
Тема 5. Функціональні різновиди спортивного менеджменту	10	2	2			6						
Тема 6. Інформаційне забезпечення менеджменту у фізичній культурі та спорту	6					6						
Разом за змістовим модулем 1	38	10	8			20						
Змістовний модуль 2. Фізкультурно-спортивна організація як первинна ланка галузевого менеджменту												
Тема 1. Фізкультурно-спортивна	6	2	2			2						

організація як відкрита система. Типологія фізкультурно-спортивних організацій.												
Тема 2. Установчі документи фізкультурно-спортивної організації	6					6						
Тема 3. Управлінське рішення як системний інструмент менеджменту у фізичній культурі та спорту	4	2	2									
Тема 4. Технологія створення фізкультурно-спортивної організації	8	2	2			4						
Тема 5. Менеджмент спортивних шкіл як закладів додаткової освіти дітей	4	2	2									
Тема 6. Менеджмент та маркетинг спортивного змагання	8					8						
Тема 7. Функціональні обов'язки персонала фізкультурно-спортивної організації	6					6						
Тема 8. Контрактування у галузі фізичної	6					6						

культури та спорту												
Тема 9. Форми морального стимулювання праці працівників фізкультурно- спортивних організацій	4					4						
Разом за змістовим модулем 2	52	8	8			36						
Усього годин	90	18	16			56						

5. Змістовні модулі навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи менеджменту у спорті

Лекційний модуль

1. Вступ до спортивного менеджменту.
2. Фізична культура і спорт в системі ринкових відносин.
3. Менеджмент у фізичній культурі та спорті як система.
4. Методи спортивного менеджменту
5. Функціональні різновиди спортивного менеджменту.

Семінарський модуль

1. Вступ до спортивного менеджменту.
2. Менеджмент у фізичній культурі та спорті як система.
3. Методи спортивного менеджменту.
4. Функціональні різновиди спортивного менеджменту.

Самостійний модуль

1. Фізична культура і спорт в системі ринкових відносин: умови створення ринку фізкультурно-спортивних послуг.
2. Менеджмент у фізичній культурі та спорті як система: функції спортивного менеджменту
3. Функціональні різновиди спортивного менеджменту: ризик-менеджмент у фізкультурно-спортивній організації.
4. Інформаційне забезпечення менеджменту у фізичній культурі та спорту.

Підсумкова тека

Оцінювання модулю здійснюється протягом поточного контролю на семінарських заняттях та підсумкової самостійної письмової роботи.

Змістовний модуль 2. Фізкультурно-спортивна організація як первинна ланка галузевого менеджменту

Лекційний модуль

1. Фізкультурно-спортивна організація як відкрита система.
2. Управлінське рішення як системний інструмент менеджменту у фізичній культурі та спорту.
3. Технологія створення фізкультурно-спортивної організації.
4. Менеджмент спортивних шкіл як закладів додаткової освіти дітей.

Семінарський модуль

1. Фізкультурно-спортивна організація як відкрита система. Типологія фізкультурно-спортивних організацій.
2. Управлінське рішення як системний інструмент менеджменту у фізичній культурі та спорту.
3. Технологія створення фізкультурно-спортивної організації.
4. Менеджмент спортивних шкіл як закладів додаткової освіти дітей.

Самостійні модулі

1. Фізкультурно-спортивна організація як відкрита система. Типологія фізкультурно-спортивних організацій.
2. Установчі документи фізкультурно-спортивної організації.
3. Технологія створення фізкультурно-спортивної організації.
4. Менеджмент спортивних шкіл як закладів додаткової освіти дітей.
5. Менеджмент та маркетинг спортивного змагання .
6. Функціональні обов'язки персоналу фізкультурно-спортивної організації.
7. Контрактування у галузі фізичної культури та спорту.
8. Форми морального стимулювання праці працівників фізкультурно-спортивних організацій.

Підсумкова тека

Оцінювання модулю здійснюється протягом поточного контролю на семінарських заняттях та підсумкової самостійної письмової роботи.

6.Методи навчання

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця за напрямом з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. При викладанні лекцій здійснюється комп'ютерна підтримка навчального процесу. На семінарських заняттях

впроваджуються інтерактивних методів навчання: створення ситуації новизни, робота в малих групах, пізнавальні ігри, мозковий штурм, тощо.

7.Методи контролю

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються такі методи контролю: усний та письмовий, які мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному, письмовому, практичному і тестовому контролю.

Основні форми завдань, які використовуються при тестовому контролі:

1. Завдання закритої форми з варіантами відповідей на вибір:

- ✓ завдання з однією правильною відповіддю;
- ✓ завдання з кількома правильними відповідями;
- ✓ завдання на встановлення відповідності (логічні пари);
- ✓ завдання на встановлення правильної хронологічної та логічної послідовності;
- ✓ завдання вибору: правильно – неправильно.

2. Завдання відкритої форми, в яких відсутні варіанти відповіді. До завдань такого типу належать:

- ✓ завдання з короткою відповіддю;
- ✓ завдання з розгорнутою відповіддю.

8.Критерії оцінювання знань та вмінь студентів

Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів і засобів, що визначенні в ХДУ. Академічні успіхи студента оцінюються за шкалою, яка застосована в ХДУ з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Херсонському держаному університеті	Оцінка за 100 бальною шкалою	Оцінка за національною системою
A	5	90-100	відмінно
B	4	82-89	добре
C		74-81	
D	3	64-73	задовільно
E		60-63	
FX	2	35-59	незадовільно з можливістю повторного

			складання
X	1	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання поточного контролю

В процесі поточного контролю здійснюється перевірка запам'ятовування та розуміння програмного матеріалу, набуття вміння і навичок конкретних розрахунків та обґрунтувань, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань дисципліни.

Об'єктами поточного контролю знань студента є:

- систематичність та активність роботи на семінарських заняттях;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання тестових завдань.

При контролі систематичності і активності роботи студента на семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати контрольних робіт.

Критерії оцінювання знань на семінарських заняттях з дисципліни

«Відмінно» (5 – А) - 90-100 балів. Студент має глибокі знання з теми семінарського заняття. Доповідь змістовна, ґрунтовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент використовував творчий підхід, не обмежуючись тільки матеріалами підручника або лекції. Під час семінарського заняття студент активно приймає участь в дискусіях та доповнює відповіді інших. Протягом відповіді активно використовує приклади для кращого розуміння матеріалу. Під час заняття вдало поєднує теоретичні знання та практичні вміння з даної дисципліни.

«Добре» (4 - В) – 82-89 балів. Студент має міцні ґрунтовні знання. Доповідь змістовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент не обмежується тільки матеріалами лекції. Під час семінарського заняття студент приймає участь при обговоренні поставленого питання. Протягом відповіді може використати приклади для кращого розуміння матеріалу. Проте існують незначні помилки при змогах застосувати отримані знання в практичній діяльності.

«Добре» (4 - С) – 74-81 балів. Студент знає програмний матеріал повністю. Доповідь відповідає вимогам. Студент своєчасно готується до заняття. Під час заняття студент відповідає на поставлені завдання. Проте існують проблеми з застосуванням прикладів з практичної діяльності. Існують певні помилки в трактуванні поставленого питання, не вміє самостійно та творчо мислити, не може вийти за межі теми, що розглядається.

«Задовільно» (3 – D) – 64-73 балів. Студент знає тему заняття, має уявлення про навчальний матеріал, але його знання мають загальний характер. Вміє відповідати на окремі поставлені запитання. При обговоренні інших питань

семінарського заняття не приймає активної участі і не може привести приклади застосування матеріалу на практиці.

«Задовільно» (3 – С) – 60-63 балів. Студент знає основну тему заняття, має уявлення про поставлене питання, але його знання мають загальний характер. Відповіді базуються лише тільки на лекційному курсі і практично не підкріплені прикладами. Має певні прогалини в інших темах на яких базується матеріал семінарського заняття. Не може привести приклади застосування матеріалу на практиці.

«Незадовільно» (2 – FX) – 35-59 балів. Студент має фрагментарні знання, не володіє програмним матеріалом. Відповіді на всі поставлені запитання не повні або взагалі відсутні. При відповіді часто зупиняється і не може додатково відповідати на запитання.

«Незадовільно» (1 – X) – 1- 34 балів. Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працює в аудиторії, не готовий відповідати на будь-яке запитання з теми семінарського заняття.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється в залежності від виду самостійної роботи і передбачає такі форми:

- тестування;
- контрольні та розрахунково-графічні роботи;
- контрольні питання після кожної лекції;
- співбесіда;
- завдання, що передбачають нестандартні рішення;
- інші форми.

Перелік завдань для самостійної роботи студентів, її організація та звітність, терміни виконання, форми контролю, методи та кількість балів, які може отримати студент за виконання завдань з самостійної роботи, визначаються викладачем у початково-методичному комплексі під час розробки робочої навчальної програми дисципліни (розділу «Самостійна робота студентів»).

Самостійна робота з кожної теми за робочою навчальною програмою оцінюється у сумі в діапазоні від 1 до 10 балів. Де 10 балів, це коли робота студентом виконана в повному обсязі, 9 балів – якщо допускаються незначні помилки, 8 балів – якщо робота виконана майже на 90% від загального обсягу, 7 балів - обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу, 6 балів – коли студент виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу, 5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу, 4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу, 3 бали - складає від 20% до 39% від загального обсягу, 2 бали - обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу, 1 бал - в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу.

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в ХДУ	Бали за самостійну роботу
A	5 відмінно	10-9
B	4 добре	8
C	4 добре	7
D	3 задовільно	6
E	3 задовільно	5
FX	2 незадовільно	4-3
F	2 незадовільно	Менш 2

Критерії оцінювання знань студентів за тестами

Оцінювання знань і вмінь студентів відбувається за шкалою, яка застосовується в ХДУ з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Оцінка за шкалою ECTS	Бали	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в ХДУ	Кількість тестів, відповідь на які була правильною
A	90-100	5 відмінно	90%-100%
B	82-89	4,5 добре	80% - 89%
C	74-81	4 добре	75% -79%
D	64-73	3,5 задовільно	60% - 74%
E	60-63	3 задовільно	50%- 73%
FX	35-59	2 незадовільно	менше 50%

Критерії оцінювання семестрового (підсумкового) контролю (форма контролю – залік)

«Відмінно» (A) - 90-100 балів. Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного та практичного курсу, вільно володіє понятійним апаратом теорії спортивного менеджменту, знає основні проблеми навчальної дисципліни, її мету та завдання. Вміє застосовувати здобуті теоретичні та практичні знання у всіх видах професійної діяльності викладача. Використовує причинно-наслідкові зв'язки при розкритті питань. Був активним на семінарських заняттях.

«Добре» (B) – 82-89 балів. Студент має міцні ґрунтовні знання, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальної дисципліни, але може допустити незначні помилки у відповіді, але після зауваження самостійно виправляє. Може відповідати на додаткові запитання.

4 (C) Добре – 74-81 балів. Студент знає програмний матеріал повністю, має практичні навички щодо менеджменту фізкультурно-спортивної організації, але не вміє самостійно та творчо мислити, не може вийти за межі теми. Майже не вирішує проблемні завдання.

3,5 (D) Задовільно – 64-73 балів. Студент знає основні теми курсу, має уявлення про об'єкт та предмет вивчення дисципліни, але його знання мають загальний характер. Володіє знаннями та вміннями не в повному обсязі.

3 (E) Задовільно - 60-63 балів. Студент знає основні теми курсу, має уявлення про об'єкт та предмет вивчення дисципліни, але його знання мають загальний характер. Має прогалини в теоретичному курсі та в практичних вміннях та навичках. Знання не систематизовані.

2 (FX) Незадовільно 35-59 балів. Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. При відповіді допускає грубі помилки, які не знає як виправити. Практичні вміння та навички на примітивному рівні.

1 (F) Незадовільно 1-34 бали. Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії.

9.Рекомендована література

Основна література

1. Городинська І.В. Управління фізичною культурою і спортом: навч. Посібник для студентів факультету фізичного виховання та спорту. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2010. – 112с.
2. Гуськов С.И. Спортивный маркетинг. – К.: Олимпийская литература, 1996. -296 с.
3. Жданова О. М. Управління сферою фізичного виховання та спорту [Текст]: [навч. посіб.] / О. М. Жданова, Л. Я. Чеховська. - Дрогобич: Коло, 2009. - С. 9—20.
4. Золотов М.И. Менеджмент и экономика физической культуры и спорта [Текст]: учеб пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / М.И.Золотов, В.В. Кузин, М.Е. Кутепов, С.Г. Сейранов – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 432 с.
5. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации: учебное пособие. – 3-е изд., - М.: «Физкультура и спорт», 2006. – 464с.
6. Починкин А.В. Менеджмент в сфере физической культуры и спорта [текст]: учебное пособие / А.В. Починкин. -2-е изд., доп. и перераб. – М.: Советский спорт, 2010. -264 с.
7. Франчук В. Основи менеджменту. – Львів: Каменярь, 1997. -96 с.

Додаткова література

1. Городинська І. Сфера фізичної культури та спорту в умовах ринкових відносин: термінологічний апарат / І. Городинська І., Степанюк С. // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія №15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / Фізична культура і спорт» [зб. наук. пр. / ред. Г.М. Арзютова].

- К.: В.-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2013. Том 1– Випуск 7(33). – С. 186-191
2. Жолдак И. В. Менеджмент спорта и туризма / И.В. Жолдак. – К.: Советский спорт, 2001. – 415 с.
 3. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності». – Київ, 2000. - № 1775-III
 4. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (із внесеними змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zakon1/rada/gov.ua](http://zakon1.rada.gov.ua).
 5. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку [монографія] / Ю.П. Мічуда. – К.: Олімпійська література, 2007. – 216с.
 6. Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу / Затверджено КМУ від 5.11.2008 р., № 993. – К., 2008. – 17с
 7. Шмардіна Г. Новий підхід до розгляду структури фізичної культури / Г. Шмардіна, Н. Долбишева // Теорія та методика фізичного виховання та спорту. - №2-3, 2002. – С.19-23

INTERNET – ресурси (Основні Web-сторінки в INTERNET).

<http://dsmsu.gov.ua>

[http: www.mon.gov.ua](http://www.mon.gov.ua)

[http: www.zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua)

[http: www.mountain.net.ua](http://www.mountain.net.ua)

План
лекційних занять

№	Тема	Зміст	Год.
1.	Вступ до спортивного менеджменту	1. Характеристика «спортивного менеджменту». 2. Загальне та специфічне між поняттями «управління» та «менеджмент» 3. Об'єкт та предмет спортивного менеджменту.	2
2.	Фізична культура і спорт в системі ринкових відносин	1. Створення ринку фізкультурно-спортивних послуг. 2. Фізкультурно-спортивні послуги як продукт виробництва галузі «Фізична культура і спорт». 3. Різновиди фізкультурно-спортивних послуг.	2
3.	Менеджмент у фізичній культурі та спорті як система	1. Характеристика системи менеджменту у фізичній культурі та спорті. 2. Мета та механізм менеджменту. 3. Функції менеджменту у фізичній культурі та спорті. 4. Принципи менеджменту у фізичній культурі та спорті	2
4.	Методи спортивного менеджменту	1. Економічні методи управління 2. Організаційно-адміністративні методи 3. Соціально-психологічні методи.	2
5.	Функціональні різновиди спортивного менеджменту	1. Стратегічний менеджмент 2. Програмний та організаційний менеджмент 3. Персонал-менеджмент 4. Фінансовий та інноваційний менеджмент	2
6.	Фізкультурно-спортивна організація як відкрита система. Типологія фізкультурно-спортивних організацій	1. Фізкультурно-спортивних організація як відкрита система. 2. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації. 3. Класифікація фізкультурно-спортивних організацій	2
7.	Прийняття управлінського рішення та уникнення проблем у спортивній	1. Поняття та види управлінських рішень з фізичної культури і спорту. 2. Типова структура управлінського рішення.	2

	організації	3. Технологія розробки управлінського рішення. 4. Методи підготовки та обґрунтування рішення.	
8.	Технологія створення фізкультурно-спортивної організації	1. Технологія створення фізкультурно-спортивної організації: загальна характеристика. 2. Процедура вибору організаційно-правової форми фізкультурно-спортивної організації. 3. Процедура інституціоналізації фізкультурно-спортивної організації. 4. Процедура ліцензування діяльності фізкультурно-спортивної організації	2
9.	Менеджмент спортивних шкіл як закладів додаткової освіти дітей	1. Спортивні школи в загальній системі закладів додаткової освіти. Цілі та завдання спортивних шкіл. 2. Організація навчально-тренувального процесу. Комплектація контингенту спортивних шкіл. 3. Управління та самоуправління у спортивній школі.	2
Всього			18 год.

План
семінарських занять з курсу

№	Тема	Зміст	Год.
1.	Вступ до спортивного менеджменту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика «спортивного менеджменту». Загальне та специфічне між поняттями «управління» та «менеджмент» 2. Об'єкт та предмет спортивного менеджменту. 3. Створення ринку фізкультурно-спортивних послуг. 4. Фізкультурно-спортивні послуги як продукт виробництва галузі «Фізична культура і спорт». 5. Різновиди фізкультурно-спортивних послуг. 	2
2.	Менеджмент у фізичній культурі та спорті як система	<ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика системи менеджменту у фізичній культурі та спорті. 2. Мета та механізм менеджменту. 3. Функції менеджменту у фізичній культурі та спорті. 4. Принципи менеджменту у фізичній культурі та спорті 	2
3.	Методи спортивного менеджменту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економічні методи управління 2. Організаційно-адміністративні методи 3. Соціально-психологічні методи. 	2
4.	Функціональні різновиди спортивного менеджменту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегічний менеджмент 2. Програмний та організаційний менеджмент 3. Персонал-менеджмент 4. Фінансовий та інноваційний менеджмент 	2
5.	Фізкультурно-спортивна організація як відкрита система. Типологія фізкультурно-спортивних	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фізкультурно-спортивних організація як відкрита система. 2. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації. 	2

	організацій	3. Класифікація фізкультурно-спортивних організацій	
6.	Прийняття управлінського рішення та уникнення проблем у спортивній організації	1. Поняття та види управлінських рішень з фізичної культури і спорту. 2. Типова структура управлінського рішення. 3. Технологія розробки управлінського рішення. 4. Методи підготовки та обґрунтування рішення.	2
7.	Технологія створення фізкультурно-спортивної організації	1. Технологія створення фізкультурно-спортивної організації: загальна характеристика. 2. Процедура вибору організаційно-правової форми фізкультурно-спортивної організації. 3. Процедура інституціоналізації фізкультурно-спортивної організації. 4. Процедура ліцензування діяльності фізкультурно-спортивної організації	2
8.	Менеджмент спортивних шкіл як закладів додаткової освіти дітей	1. Спортивні школи в загальній системі закладів додаткової освіти. Цілі та завдання спортивних шкіл. 2. Організація навчально-тренувального процесу. Комплектація контингенту спортивних шкіл. 3. Управління та самоуправління у спортивній школі.	2
Всього			16 год.

Методичні рекомендації щодо проведення семінарських занять

Семінарське заняття № 1

Тема:

Вступ до спортивного менеджменту

План:

1. Характеристика «спортивного менеджменту». Загальне та специфічне між поняттями «управління» та «менеджмент»
2. Об'єкт та предмет спортивного менеджменту.
3. Створення ринку фізкультурно-спортивних послуг.
4. Фізкультурно-спортивні послуги як продукт виробництва галузі «Фізична культура і спорт».
5. Різновиди фізкультурно-спортивних послуг.

Контрольні запитання:

1. Розкрийте зміст багатозначної сутності терміну «менеджмент» та зазначте його відмінність від терміну «управління».
2. Охарактеризуйте визначення спортивного менеджменту.
3. Розкрийте поняття «менеджер».
4. Що собою представляє спортивний маркетинг? Які є напрями спортивного маркетингу?
5. Що складає об'єкт та предмет спортивного менеджменту? Розкрийте, що собою представляє мистецтво менеджменту.
6. Охарактеризуйте особливості функціонування фізичної культури та спорту в умовах ринкових відносин.
7. Охарактеризуйте поняття фізкультурно-оздоровчі послуги.
8. Розкрийте схему функціонування ринку фізкультурно-спортивних послуг.
9. Яке місце займає менеджмент в діяльності тренера та педагога з фізичної культури та спорту?

Рекомендована література:

1. Гуськов С.И. Спортивный маркетинг. – К.: Олимпийская література, 1996. - 296 с.

2. Менеджмент и экономика физической культуры и спорта: Учеб пособие для студ. Высш. Пед. Учеб. Заведений / М. Золотов и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 432 с.
3. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации: учебное пособие. – 3-е изд., - М.: «Физкультура и спорт», 2006. – 464с.
4. Починкин А.В. Менеджмент в сфере физической культуры и спорта [текст]: учебное пособие / А.В. Починкин. -2-е изд., доп. и перераб. – М.: Советский спорт, 2010. -264 с.
5. Франчук В. Основи менеджменту. – Львів: Каменяр, 1997. -96 с.

Семінарське заняття № 2

Тема:

Менеджмент у фізичній культурі та спорті як система

План:

1. Характеристика системи менеджменту у фізичній культурі та спорті.
2. Мета та механізм менеджменту.
3. Функції менеджменту у фізичній культурі та спорті.
4. Принципи менеджменту у фізичній культурі та спорті

Контрольні запитання:

1. Дайте визначення поняттю системи менеджменту у фізичній культурі та спорті.
2. У чому полягає мета менеджменту?
3. Що собою представляє механізм процесу менеджменту?
4. Охарактеризуйте групи функцій управління фізичною культурою та спортом.
5. Чому основні функції мають циклічний характер?
6. Розкрийте суть та складові функції «підготовка та прийняття управлінського рішення».
7. Розкрийте суть та зміст організації як функції менеджменту.
8. Визначити мотивацію як функцію.
9. Розкрийте суть контролю та обліку як функції.
10. Для чого потребує координація у циклі менеджменту?

11. Охарактеризуйте конкретні функції менеджменту.
12. Назвіть найбільш вагомі з цих функцій.
13. Доведіть взаємозв'язок функцій менеджменту.
14. Охарактеризуйте принципи управління фізичною культурою та спортом.

Рекомендована література:

1. Менеджмент и экономика физической культуры и спорта: Учеб пособие для студ. Высш. Пед. Учеб. Заведений / М. Золотов и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 432 с.
2. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации: учебное пособие. – 3-е изд., - М.: «Физкультура и спорт», 2006. – 464с.
3. Починкин А.В. Менеджмент в сфере физической культуры и спорта [текст]: учебное пособие / А.В. Починкин. -2-е изд., доп. и перераб. – М.: Советский спорт, 2010. -264 с.
4. Франчук В. Основы менеджменту. – Львів: Каменяр, 1997. -96 с.

Семінарське заняття № 3

Тема:

Методи спортивного менеджменту

План:

1. Економічні методи управління
2. Організаційно-адміністративні методи
3. Соціально-психологічні методи.

Контрольні запитання:

1. Дайте класифікацію методів менеджменту. Побудуйте схему методів менеджменту наочно.
2. Розкрийте зміст економічних методів.
3. Які економічні методи доцільніше використовувати у менеджменті, а які – в управлінні фізичною культурою та спортом.
4. Охарактеризуйте групи організаційно-адміністративних методів менеджменту.

5. Розкрийте регламентування як метод організаційно-стабілізуючого впливу на об'єкт менеджменту.
6. Розпорядчий вплив як метод менеджменту.
7. Охарактеризуйте методи дисциплінарного впливу.
8. Розкрийте зміст соціально-психологічних методів.

Рекомендована література:

1. Городинська І.В. Управління фізичною культурою і спортом / посібник. Херсон: В.-во ХДУ. – 2010, 86с.
2. Менеджмент и экономика физической культуры и спорта: Учеб пособие для студ. Высш. Пед. Учеб. Заведений / М. Золотов и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 432 с.
3. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации: учебное пособие. – 3-е изд., - М.: «Физкультура и спорт», 2006. – 464с.

Семінарське заняття № 4

Тема:

Функціональні різновиди спортивного менеджменту

План:

1. Стратегічний менеджмент
2. Програмний та організаційний менеджмент
3. Персонал-менеджмент
4. Фінансовий та інноваційний менеджмент
5. Ризик-менеджмент

Контрольні запитання:

1. Визначить функціональні різновиди менеджменту, які мають місце у праці менеджера.
2. Охарактеризуйте стратегічний менеджмент. Що означає вибір місії фізкультурно-спортивної організації?
3. Що представляє собою потенціал фізкультурно-спортивної організації?
4. Охарактеризуйте програмний (проектний) менеджмент.

5. Визначить особливості організаційного менеджменту.
6. Персонал-менеджмент, та його особливості.
7. Визначить поняття «корпоративна культура».
8. Охарактеризуйте інноваційний менеджмент.
9. Що собою представляє життєвий цикл інновації? Назвіть приклади.
10. Визначить особливості фінансового менеджменту. Основні два блоки фінансового менеджменту.

Рекомендована література:

1. Менеджмент и экономика физической культуры и спорта: Учеб пособие для студ. Высш. Пед. Учеб. Заведений / М. Золотов и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 432 с.
2. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации: учебное пособие. – 3-е изд., - М.: «Физкультура и спорт», 2006. – 464с.
3. Починкин А.В. Менеджмент в сфере физической культуры и спорта [текст]: учебное пособие / А.В. Починкин. -2-е изд., доп. и перераб. – М.: Советский спорт, 2010. -264 с.
4. Франчук В. Основи менеджменту. – Львів: Каменярь, 1997. -96 с.

Семінарське заняття № 5

Тема:

Фізкультурно-спортивна організація як відкрита система. Типологія фізкультурно-спортивних організацій

План:

1. Фізкультурно-спортивних організація як відкрита система.
2. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації.
3. Класифікація фізкультурно-спортивних організацій

Контрольні запитання:

1. Що собою представляє фізкультурно-спортивна організація?
2. Що собою представляє - існування у вигляді відкритої системи?
3. Як відбувається перетворення ресурсів?

4. Які основні компоненти внутрішнього середовища фізкультурно-спортивної організації?
5. Охарактеризуйте їх.
6. Відобразіть наочно робоче середовище фізкультурно-спортивної організації.
7. Охарактеризуйте зовнішнє середовище фізкультурно-спортивної організації.
8. Які є взаємодіючі підсистем (види) управління фізичною культурою та спортом де можуть створюватись фізкультурно-спортивні організації?
9. Назвіть типи організацій за цільовим призначенням

Семінарське заняття № 6

Тема:

Прийняття управлінського рішення та уникнення проблем у спортивній організації

План:

1. Поняття та види управлінських рішень з фізичної культури і спорту.
2. Типова структура управлінського рішення.
3. Технологія розробки управлінського рішення.
4. Методи підготовки та обґрунтування рішення.

Контрольні запитання:

1. Що собою представляє управлінське рішення з фізичної культури та спорту?
2. Назвіть різновиди управлінських рішень.
3. Дайте класифікацію управлінських рішень.
4. Охарактеризуйте структуру управлінського рішення.
5. Прослідкуйте етапи технології створення управлінського рішення.
6. Назвіть методи підготовки та обґрунтування управлінського рішення.

Рекомендована література:

1. Менеджмент и экономика физической культуры и спорта: Учеб пособие для студ. Высш. Пед. Учеб. Заведений / М. Золотов и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 432 с.
2. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации: учебное пособие. – 3-е изд., - М.: «Физкультура и спорт», 2006. – 464с.

Семінарське заняття № 7

Тема:

Технологія створення фізкультурно-спортивної організації

План:

1. Технологія створення фізкультурно-спортивної організації: загальна характеристика.
2. Процедура вибору організаційно-правової форми фізкультурно-спортивної організації.
3. Процедура інституціоналізації фізкультурно-спортивної організації.
4. Процедура ліцензування діяльності фізкультурно-спортивної організації

Контрольні запитання:

1. Що собою представляє технологія створення фізкультурно-спортивної організації?
2. Процедура та операція створення фізкультурно-спортивної організації.
3. Як відбувається процедура вибору організаційно-правової форми фізкультурно-спортивної організації?
4. Охарактеризуйте організаційно-правові форми фізкультурно-спортивних організації у формі товариств з обмеженою відповідальністю (ТОВ) і громадських об'єднань
5. Що собою представляє процедура інституціоналізації фізкультурно-спортивної організації?
6. Як відбувається проведення загальних зборів засновників фізкультурно-спортивної організації?
7. Що собою представляє Статут фізкультурно-спортивної організації?
8. Як здійснюється операція – реєстрація?

9. Охарактеризуйте останні операції інституціоналізації фізкультурно-спортивної організації.
10. Дайте характеристику процедури ліцензування діяльності фізкультурно-спортивної організації.

Рекомендована література:

1. Менеджмент и экономика физической культуры и спорта: Учеб пособие для студ. Высш. Пед. Учеб. Заведений / М. Золотов и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 432 с.
2. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации: учебное пособие. – 3-е изд., - М.: «Физкультура и спорт», 2006. – 464с.

Семінарське заняття № 8

Тема:

Менеджмент спортивних шкіл як закладів додаткової освіти дітей

План:

1. Спортивні школи в загальній системі закладів додаткової освіти. Цілі та завдання спортивних шкіл.
2. Організація навчально-тренувального процесу. Комплектація контингенту спортивних шкіл.
3. Управління та самоуправління у спортивній школі.

Контрольні запитання:

1. Охарактеризуйте спортивну школу як заклад додаткової освіти?
2. Назвіть основні цілі та завдання спортивних шкіл.
3. Хто може бути засновником спортивної школи? Як відбуваються відношення між засновником та спортивною школою?
4. Основи діяльності спортивної школи: комплектація навчальних груп.
Учасники навчально-тренувального процесу
5. Як відбувається управління спортивною школою?
6. Організація та проведення педагогічної та тренерської ради.

Рекомендована література:

1. Менеджмент и экономика физической культуры и спорта: Учеб пособие для студ. Высш. Пед. Учеб. Заведений / М. Золотов и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 432 с.
2. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации: учебное пособие. – 3-е изд., - М.: «Физкультура и спорт», 2006. – 464с.

Методичні рекомендації до самостійної роботи

№	Назва теми	Зміст завдань	Форми звіту	Термін звіту
1	Фізична культура і спорт в системі ринкових відносин	Законспектувати: Фізична культура і спорт у загальній структурі господарства країни. Матеріальні та нематеріальні сфери виробництва	Конспект.	2 тиждень
2	Менеджмент у фізичній культурі та спорті як система	Законспектувати: Загальні та конкретні функції менеджменту фізкультурно-спортивної організації	Конспект	4 тиждень
3	Функціональні різновиди спортивного менеджменту	Законспектувати: Характеристика ризик-менеджменту	Конспект.	6 тиждень
4	Інформаційне забезпечення менеджменту у фізичній культурі та спорті.	Законспектувати: 1. Інформація як предмет, засіб та продукт праці менеджменту 2. Зміст інформаційного забезпечення менеджменту у фізичній культурі та спорті	Конспект	8 тиждень
5	Фізкультурно-спортивна організація як	Описовий аналіз: Типологія фізкультурно-спортивних організацій.	Текстовий аналіз	10 тиждень

	відкрита система.			
6	Установчі документи фізкультурно-спортивної організації	Описовий аналіз статуту громадської фізкультурно-спортивної організації	Статут Текстовий аналіз	12 тиждень
7.	Технологія створення фізкультурно-спортивної організації.	Законспектувати: Організаційно-правові форми фізкультурно-спортивних організації у формі товариств з обмеженою відповідальністю (ТОВ) і громадських об'єднань	Конспект	14 тиждень
8	Менеджмент та маркетинг спортивного змагання.	Підготувати та захистити реферат	Реферат	Протягом 2 модулю
9	Функціональні обов'язки персонала фізкультурно-спортивної організації	Розглянути посадові інструкції спортивної школи	Доповідь на семінар. занятті	Протягом 2 модулю
10	Контрактування у галузі фізичної культури та спорту	Законспектувати: Види контрактів та угод у галузі фізична культура і спорт	Конспект	15 тиждень
11	Форми	Законспектувати:	Конспект.	16 тиждень

морального стимулювання праці працівників фізкультурно- спортивних організацій.	Моральне та матеріальне стимулювання діяльності фізкультурно-спортивних працівників		
---	--	--	--

Рекомендована література:

1. Городинська І.В. Управління фізичною культурою і спортом: навч. Посібник для студентів факультету фізичного виховання та спорту. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2010. – 112с.
2. Андрушків Б.М., Кузьмин О.Є. Основи менеджменту. Львів: Світ, 1995. – 296с.
3. Жданова О.М., Чеховська Л.Я. Управління сферою фізичне виховання і спорту // Навч. Посібник для фізкультурних вузів. – Дрогобич: Коло, 2009. – 224с.
4. Кузьмін О. Сучасний менеджмент. – Львів: Центр Європи, 1995. – 176 с.
5. Менеджмент и экономика физической культуры и спорта: Учеб пособие для студ. Высш. Пед. Учеб. Заведений / М. Золотов и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 432 с.
6. Осовська Г.В. Основи менеджменту: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Кондор, 2003. – 556с.
7. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации: учебное пособие. – 3-е изд., - М.: «Физкультура и спорт», 2006. – 464с.
8. Управление физической культурой и спортом // Учебник для институтов физкультуры. Под ред. И.И. Переверзина. – М.: ФиС. – 1987. – 288с.
9. Франчук В. Основи менеджменту. – Львів: Каменярь, 1997. -96 с.
10. Жолдак В.И., Квартальнов В.А. *Менеджмент* спорта и туризма: монографія/ М.: Советский спорт, 2000. – 415 с.
11. Золотов М.И. Менеджмент и экономика физической культуры и спорта: Учеб пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений/ М.:Академия, 2001. – 432 с.
12. Осовська Г.В. Основи менеджменту: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/ К.: Кондор, 2003. – 132 с.
13. Гончаров М.А. Основы менеджмента в образовании/ М.: КНОРУС, 2006. – 480 с.

14. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации: Учебное пособие/ М.: Физкультура и спорт, 2006. – 464 с.
15. Степанова О.Н. Маркетинг в сфере физической культуры и спорта/ М.: Советский спорт, 2007. – 256 с.
16. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку: Закономірності функціонування та розвитку/ К.: Олімпійська література, 2007. – 216 с.
17. Жданов О.М., Чеховська Л.Я. Управління сферою фізичне виховання і спорту. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/10246/1/%D0%96%D0%B4%D0%B0%D0/> Дрогобич: Коло, 2009. – 224
18. Городинська І.В. Управління фізичною культурою і спортом: Посібник для студентів факультету фізичного виховання та спорту/ Херсон: ХДУ, 2010. – 112 с.
19. Починкин А.В. Менеджмент в сфере физической культуры и спорта/ М.:Советский спорт, 2010. – 85 с.
20. Ілляшенко С.М. Інновації у маркетингу і менеджменті: монографія. – Режим доступу:http://km.fem.sumdu.edu.ua/images/stories/nauka/imm_2013.pdf/Суми: ТОВ«Друкарський дім «Папірус», 2013. – 616 с.
21. Еншин М.М., Дятлов В.Ю. Спортивный менеджмент и маркетинг. – Режим доступу: <http://elib.psu.by/bitstream/123456789/10797/1/%D0%A3%D0%9C%D0/> Новополюцк: ПГУ, 2008. – 252 с.
- 22.

Питання до семестрового заліку

1. Фізична культура і спорт як галузь нематеріальної сфери діяльності суспільства.
2. Вихідні поняття та предмет навчальної дисципліни «менеджмент фізкультурно-спортивної організації».
3. Загальне та особливе між поняттями „управління” та „менеджмент”.
4. Фізична культура і спорт в системі ринкових відносин.
5. Фізкультурно-спортивні послуги як продукт галузі «Фізична культура і спорт».
6. Поняття системи менеджменту. Мета менеджменту. Механізм менеджменту у фізичній культурі та спорті.
7. Характеристика принципів менеджменту.
8. Класифікація функцій менеджменту.
9. Характеристика основних функцій менеджменту.
10. Характеристика конкретних функцій менеджменту
11. Функціональні різновиди менеджменту у фізичній культурі та спорту: стратегічний менеджмент.
12. Функціональні різновиди менеджменту у фізичній культурі та спорту: програмний та організаційний менеджмент, персонал-менеджмент.
13. Функціональні різновиди менеджменту у фізичній культурі та спорту: інноваційний, фінансовий менеджмент, ризик-менеджмент.
14. Економічні методи менеджменту.
15. Адміністративні методи менеджменту.
16. Соціально-педагогічні методи менеджменту.
17. Фізкультурно-спортивна організація як соціальна відкрита система.
18. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації.
19. Класифікація фізкультурно-спортивних організацій.
20. Установчі документи фізкультурно-спортивної організації.
21. Інформація як предмет, засіб та продукт праці менеджера.
22. Зміст інформаційного забезпечення менеджменту у фізичній культурі та спорту.
23. Сутність управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень.
24. Підходи до прийняття рішень. Процес розробки управлінських рішень.
25. Технологія створення фізкультурно-спортивної організації: загальна характеристика.
26. Технологія створення фізкультурно-спортивної організації: загальна характеристика.
27. Процедура вибору організаційно-правової форми фізкультурно-спортивної організації.
28. Процедура інституціоналізації фізкультурно-спортивної організації.
29. Процедура ліцензування діяльності фізкультурно-спортивної організації.
30. Специфічні особливості контрактів спортивної діяльності спортсменів.